



Kabinet načelnika  
Sarajevo, 21. maj, 2013. godine

Mišljenje Općine Stari Grad Sarajevo na Nacrt preporuka za promjenu Ustava FBiH  
Radne grupe za reformu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine

U ovom inicijalnom materijalu nije se upuštalo u to koja su opredjeljenja za nivo države Bosne i Hercegovine i njene kompletne reorganizacije, niti o opredjeljenjima predstavnika Evropske unije da na nivou Federacije BiH treba ukinuti Kantone i ojačati Općinu kao lokalnu samoupravu i približiti je građanima. Stoga je opredjeljenje da se prati Nacrt preporuka i time dođe do saznanja šta bi one donijele novo, te je li to moguće provesti.

Preporuke su urađene tako da su numerisane od broja 1. do broja 181, tako da prate odredbe važećeg Ustava FBiH, koristeći se neslužbenom verzijom prečišćenog Ustava FBiH, koja je dostupna na internet stranici Ustavnog suda Federacije BiH.  
Nije uobičajeno da se službeno koristi prečišćeni tekst propisa, pogotovo koji je nezvanični, nego je trebalo pratiti Ustav FBiH sa amandmanima. No, bez obzira na to može se konstatovati da pojedine tačke ne prate slijed ustavnih odredbi, što stvara poteškoću u praćenju teksta.

Radna grupa je preporuke sačinila tako da su kombinovane sa konkretnim odredbama za Ustav FBiH, u pojedinim poglavljima i članovima ili se opredjelila da konstatacije šta nije u redu i da bi pojedine odredbe trebalo mijenjati uz naznačene konstatacije koje nemaju karakter norme.

U preporukama se Radna grupa nije upuštala na teritorijalnu organizaciju Federacije BiH, nego je naznačeno da to nije predmet Ustava, nego zakona, pa da u tom smislu treba imati u vidu sve elemente, kao ekonomski, tehnički, geografski i dr, a ne samo nacionalni.  
Istina, kod tretiranja Kantona Sarajevo, Radna grupa je dala konkretnije prijedloge, koje sa odnose na ustrojstvo Kantona, Grada Sarajeva, kao glavnog grada i općina.  
U tom smislu predlaže da Grad Sarajevo sačinjava osam općina, (Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo, Stari Grad i kao nove Hadžići, Ilička, Trnovo i Vogošća), umjesto dosadašnje četiri, a da se Kanton eventualno proširi ulaskom općina Goražde, Ustikolina-Foča, Prača Pale, te eventualno još i općine Olovo, Visoko, Vareš i Breza, tako da bi Kanton sačinjavalo 15 općina.

Odnos i nivo pojedinih nadležnosti, koji je posebno naglašen u Sarajevu, nije u preporukama razriješen, jer se tu javlja pet nivoa: državni, entitetski, kantonalni, gradski i općinski. Sam pojam Grada je definisan tako da ima nadležnosti općine, ukoliko mu se ne pridodaju i još neke nadležnosti. Dakle, u tom slučaju se postavlja pitanje: Šta su onda Općine u Gradu?

Višeslojni stepen nadležnosti u Bosni i Hercegovini nas dovodi do toga da za istu materiju imamo i četrnaest (14) zakona, (državni, entitetske, Distrikta i kantonalne), dok za iste slučajeve u zemljama u okruženju imamo smemo jedan zakon, primjer koncesija, što predstavlja veliki problem investitorima, posebno inozemnim.



U preporukama su tretirana poglavlja, odnosno dijelovi koji se odnose na Ustavnu materiju, ali isto tako i na materiju koja se nalazi u zakonskim propisima, bilo federalnim bilo kantonalnim, što je trebalo razdvojiti.

Primjer konkretnizacije u preporukama može naznačiti tekst koji se odnosi na preambulu, koja je data vrlo sažeto i savremeno, što navodi na razmišljanje da je i u daljem tekstu preporuka trebalo dalje postupiti.

U tački 3. nije potrebno da stoji tekst u zagradi, te tekst "slobodnim glasovanjem i biranjem". U tački 4. nije potreban tekst "u isključivoj nadležnosti BiH", jer je to regulisano Ustavom BiH. U tački 5. se navode tri naziva, pa se postavlja pitanje je li to jezička diferencijacija, odnosno da li imaju isti status u svakom pogledu.

Tačka 8. nije potrebna, jer se odnosi na nadležnost Bosne i Hercegovine.

U tački 10. brisati tekst "a osobito za javna obećanja na temelju kojih su dobili podršku glasačkog tijela".

Tačku 11 brisati, jer već postoji mandat, kao osnov smjenjivosti.

U tački 19. izbaciti tekst u zagradi, kao i u tački 3.

U tački 22. pod j. brisati pravo na razvoj, jer takvo uopšteno pravo ne postoji, a brisati i pravo na upravljanje nacionalnim resursima, jer to nije ljudsko pravo, nego nadležnost države.

U vezi tačke 23. izlišno je govoriti da ne zastarjeva, jer ljudska prava po svojoj prirodi ne mogu zastariti

U poglavlju "Odnosi u Federaciji", preporuke nisu formulisane, kao konkretna ustavna rješenja, već su autori rekli šta bi tu trebalo doći u obzir.

U tački 45. pod b) kaže se da se u nadležnost FBiH dodaju penzioneri, invalidi i branioci, bez preciziranja, koje obaveze prema ovim populacijama preuzima FBiH. Pod d) predviđene izmjene tačke G) člana 3.1. postojećeg Ustava, nije adekvatna, jer je postojeća odredba puno bolja.

Tačkom 50. se uvodi nova institucija, predsjednika i dva podpredsjednika Parlamenta Federacije, pri čemu su uzeti u obzir samo konstitutivni narodi, pa se postavlja pitanje usklađenosti sa presudom Evropskog suda u slučaju Sejdic-Finci.

Tačkom 54. je predviđeno održavanje zajedničkih sjednica oba doma Parlamenta, ali bez mogućnosti donošenja konačnih odluka na njima, pa se postavlja pitanje svrhe njihovog održavanja, jer se nakon toga održava sjednica Doma na kojoj se vrši glasanje.

U tački 62. se reguliše donošenje odluka na Predstavničkom domu, većinom glasova, što može dovesti do nadglasavanja.

Tačka 68. predviđa nadležnosti Doma naroda, pri čemu se ne spominje, što je dosadašnje rješenje, izbor sudija Ustavnog suda.

U tački 74. se brišu članovi IV B3,7, i 9, a u tački 91. isti član 9. ostaje.

Tačka 77. predviđa odredbe koje po svojoj prirodi ne čine ustavnu materiju, već ulaze u sastav poslovnika.

Tačka 82. kod izbora vlade u novom sazivu, se ne daje povjerenje, ono se tada podrazumijeva, a članovi vlade prilikom preuzimanja dužnosti, ne polažu svečanu obavezu, nego izjavu.

Tačka 91. tačka IV.B 9. govori o uredbama u vanrednom stanju, Radna grupa predlaže da ova odredba ostane u osnovi ista, ali su upravo tu, neophodne intervencije, jer se u ovom članu spominju još uvijek Oružane snage Federacije, a rokovi važenja Uredbe su neadekvatno dati.



U preporukama se u poglavlju Odnosi u Federaciji tačke 35. do 47. i poglavljje VI "Općinske nadležnosti" tačke 145 do 169., daju se preporuke za "Lokalnu samoupravu". Upravo u ovom dijelu, što je bilo za očekivati, nisu data konkretnija rješenja za lokalnu samoupravu, nego je to dato u obliku konstatacija i na mnogim mjestima se potenciraju stvari koje već postoje regulisane Statutima Općina, kao što su oblici neposrednog odlučivanja građana, zakonima kantona, pa i presudama Ustavnog suda Federacije BiH, koje još nisu provedene. Tačka 155. nije usklađena sa tačkom 36. u pogledu nadležnosti donošenja odluka iz nadležnosti Općine.

Tačka 159. sadrži preporuku da se u Ustav ugradi nešto što je već jednim amandmanom regulisano.

Prilikom razmatranja općinskih vlasti Radna grupa je previdjela da u Ustavnom tekstu stoji odredba prema kojoj Općinsko vijeće stvara uslove za izbor Općinskog načelnika, što je prevaziđeno.

Načelnik Općine

mr. Ibrahim Hadžibajrić s.r.